

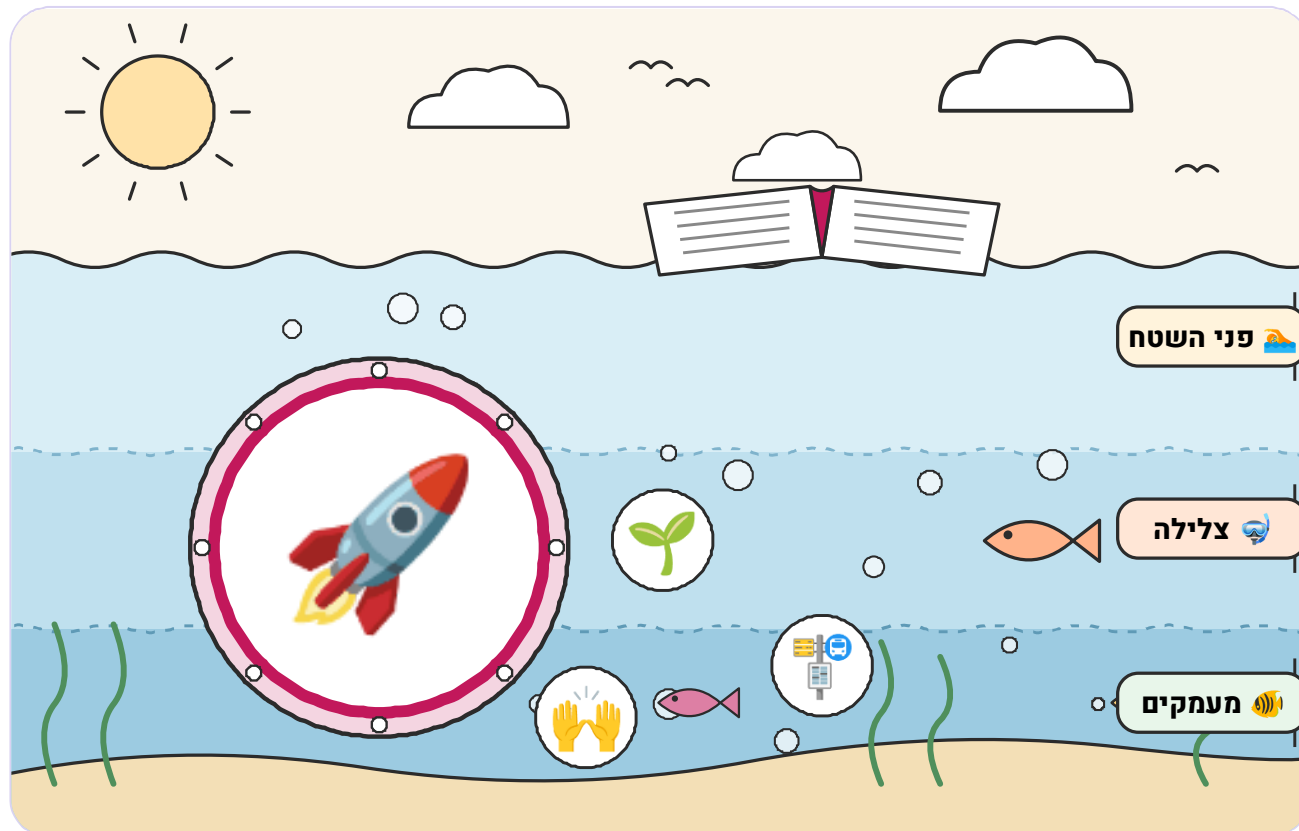

חוברת תלמיד · קריאה והבנה · חט"ב (לכיתות ז'-ט')

מנהיגות צעירה

יוזמה קהילתית של בני נוער – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

פני השטח

צלילה

מעמקים

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 6 הטקסט: איך הפכנו תחנת אוטובוס שוממה למקום שאנשים מחכים לחכות בו
- 7 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 8 חלק ב' – צלילה
- 9 חלק ג' – מעמקים
- 11 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 12 מפתח תשובות למורה

כלים לקריאה

- 2 דף האסטרטגיות
- 3 מפת הצלילה
- 4 סימניות לגזירה
- 5 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

חט"ב

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט

מסכמים במשפט

מה הרעיון המרכזי – במילים שלי?

מגיבים

מסכים/ה? לא מסכים/ה? למה?

מחברים לחיים

איפה פגשתי משהו דומה? מה אקח איתי?

בזמן הטקסט

מסמנים בעיפרון

מילה לא מוכרת – עיגול. משפט חשוב – קו.

עוצרים בתחנות

מה קרה עד עכשיו? מה אני מנחש/ת שיקרה?

מחפשים קשרים

סיבה ותוצאה, לפני ואחרי, טענה ונימוק.

לפני הטקסט

מציצים בכותרת ובתמונה

על מה הטקסט? מה כבר ידוע לי על הנושא?

קובעים מטרה

למה אני קורא/ת? למידע, להנאה, כדי לגבש דעה?

מזהים סוג טקסט

סיפור? כתבה? טור אישי? כל סוג נקרא אחרת.

מקרא סימונים בעיפרון

מתחבר אליי

מפתיע אותי

לא הבנתי

משפט חשוב

מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

- ☐ קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט
- ☐ קראתי את כל הטקסט עד הסוף
- ☐ סימנתי מילה שלא הבנתי
- ☐ קראתי שוב את מה שלא היה ברור

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים
ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: פוסט של יוזמה + נתונים

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
שוממה	ריקה ועזובה	
פח שופע	פח מלא עד שהזבל עולה על גדותיו	
סוכך	גג בד שנותן צל	
תקציב	כסף שמוקצה למטרה	
יבלות	עור קשה ביד מעבודה	

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

מעבר לשורות

- מה דעתי – ולמה?
- מה הייתי עושה במקום הדמות?
- מה הטקסט מלמד על החיים?
- איך הייתי ממשיך/ה את הטקסט?

השאלה שלי: 🖋

מנהיגות צעירה
חט"ב

צלילה

בין השורות

- למה זה קרה?
- מה הדמות מרגישה – בלי שנאמר?
- מה פירוש הביטוי?
- איך בנוי הטקסט?

השאלה שלי: 🖋

מנהיגות צעירה
חט"ב

פני המים

כתוב בטקסט

- מי? מה? איפה? מתי?
- איזה פרט מוכיח?
- מה קרה קודם ומה אחר כך?
- איפה זה כתוב?

השאלה שלי: 🖋

מנהיגות צעירה
חט"ב

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

שוממה	ריקה ועזובה
פח שופע	פח מלא עד שהזבל עולה על גדותיו
סוכך	גג בד שנותן צל
תקציב	כסף שמוקצה למטרה
יבלות	עור קשה ביד מעבודה
למה לא אנחנו?	קריאה לקחת אחריות בעצמנו
מישהו צריך לטפל בזה	הטלת האחריות על אחרים
ה'לא' הראשון	סירוב בתחילת הדרך

הטקסט · פוסט של יוזמה + נתונים

איך הפכנו תחנת אוטובוס שוממה למקום שאנשים מחכים לחכות בו

לפני הקריאה

סוג הטקסט: פוסט של יוזמה + נתונים. על מה אתם מתלוננים בדרך לבית הספר? מי לדעתכם צריך לתקן את זה?

הניחוש שלי:

מילון קטן

שוממה

ריקה ועזובה

פח שופע

פח מלא עד שהזבל עולה על גדותיו

סוכך

גג בד שנותן צל

תקציב

כסף שמוקצה למטרה

יבלות

עור קשה ביד מעבודה

הערות שלי

1 זה התחיל מתלונה. כל בוקר חיכינו באוטובוס בתחנה ליד המתנ"ס: בלי צל, בלי ספסל, עם פח שופע. "מישהו צריך לטפל בזה", אמרנו. ואז נועם שאל: "למה לא אנחנו?"

2 שלב 1 – הקשבה. שאלנו 60 אנשים שמחכים בתחנה מה חסר להם. 41 ענו 'צל', 30 ענו 'ספסל', ו-12 הפתיעו: 'משהו לקרוא'.

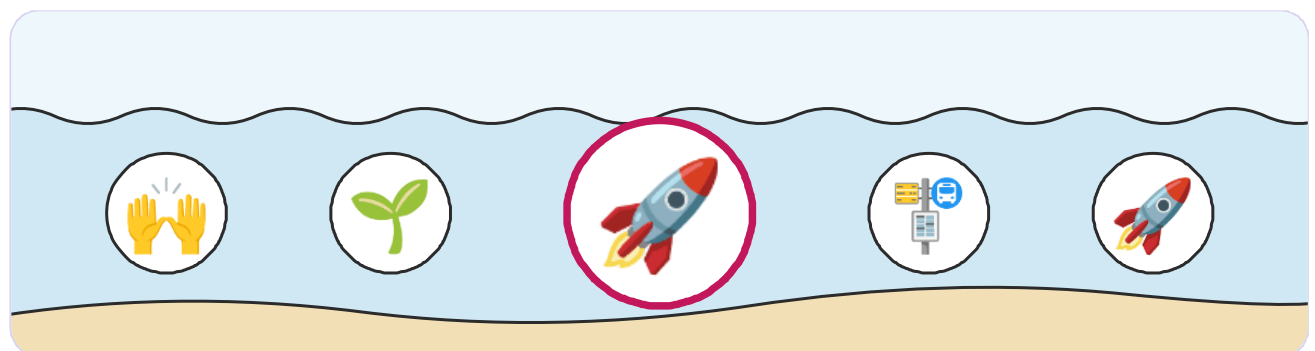
3 שלב 2 – תוכנית. שרטטנו הצעה: ספסל מעץ ממוחזר, סוכך בד, ו'ספרייה קטנה' – ארגז שאפשר לקחת ממנו ספר ולהשאיר ספר.

תחנת עצירה: עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם יקרה עכשיו?

4 שלב 3 – 'לא' ראשון. במועצה אמרו שאין תקציב. כמעט ויתרנו. אבל במקום זה פנינו לנגרייה בשכונה, שתרמה עץ, ולהורים, שתרמו שעות עבודה.

5 שלב 4 – ביצוע. שלוש שבתות של עבודה. היו יבלות. היו ויכוחים על צבעים. בסוף בחרנו טורקיז.

6 שלב 5 – מה למדנו. היום יש בתחנה ספסל, צל ושלושים ספרים. ולמדנו שמנהיגות היא לא להיות הכי חזק בקול. היא להיות הראשון שאומר 'למה לא אנחנו?' – ולהמשיך גם אחרי ה'לא' הראשון.

שאלות לפי עומק • חט"ב

איך הפכנו תחנת אוטובוס שוממה למקום שאנשים מחכים לחכות בו

שם: _____

חלק א' - שחייה על פני השטח

בחלק הזה נאתר פרטים ונתונים מהפוסט.

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

1

מה הייתה הבעיה בתחנה?

א. אין צל ואין ספסל

ג. היא הייתה רחוקה

ב. האוטובוס לא הגיע

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

2

כמה אנשים ענו 'צל'?

א. 12

ג. 41

ב. 30

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

3

מה עשו כשהמועצה אמרה 'לא'?

א. ויתרו

ג. הפגינו

ב. פנו לנגרייה ולהורים

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

4

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	נכון ✓	לא נכון ✗
נועם הציע לפנות מיד למועצה.	☐	☐
12 מתוך 60 נשאלים ביקשו משהו לקרוא.	☐	☐
המועצה תרמה את העץ לספסל.	☐	☐
העבודה בתחנה נמשכה שלוש שבתות.	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

5

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

ספרייה

טורקיז

נגרייה

תקציב

מחסן מילים:

1. במועצה אמרו שאין _____.

2. ה_____ בשכונה תרמה עץ.

3. אחרי ויכוחים על צבעים בחרו ב_____.

שאלות לפי עומק • חט"ב

איך הפכנו תחנת אוטובוס שוממה למקום שאנשים מחכים לחכות בו (המשך)

שם: _____

חלק ב' - צלילה

עכשיו נצלול: נבין את השלבים, הביטויים והמסר.

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

6

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט שבו מתחילה היוזמה.
- סמנו בירוק את שלושת הנתונים מהשאלון.
- סמנו בקו את המשפט שמגדיר מהי מנהיגות לפי הכותבים

מיון וארגון

צלילה • בין השורות

7

לאיזה שלב שייך כל דבר? (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

הפריט	הקשבה	תוכנית	ביצוע
שאלון ל-60 אנשים	☐	☐	☐
שרטוט ספסל וסוכך	☐	☐	☐
שלוש שבתות עבודה	☐	☐	☐
רעיון הספרייה הקטנה	☐	☐	☐
ויכוח על צבעים	☐	☐	☐

קישור מושגים

צלילה • בין השורות

8

מתחו קו בין הביטוי למשמעות שלו בפוסט

א. סירוב בתחילת הדרך

1. למה לא אנחנו?

ב. קריאה לקחת אחריות בעצמנו

2. מישוהו צריך לטפל בזה

ג. השפעה בעזרת צעקות ושליטה

3. ה'לא' הראשון

ד. הטלת האחריות על אחרים

4. הכי חזק בקול

משמעות ביטוי

צלילה • בין השורות

9

מה פירוש "תחנה שוממה"?

א. ריקה ועזובה

ב. רועשת מאוד

ג. חדשה

שאלות לפי עומק • חט"ב

איך הפכנו תחנת אוטובוס שוממה למקום שאנשים מחכים לחכות בו (המשך)

שם: _____

מארגן גרפי

צלילה • בין השורות

10

בחרו שלושה שלבים ומלאו את הטבלה.

שלב	מה עשו	מה אפשר ללמוד מזה

חלק ג' - מעמקים

ועכשיו - מה אתם חושבים, ומה הייתם עושים?

העברה למקרה חדש

המעמקים • מעבר לשורות

11

מה יואב יכול לעשות עכשיו, לפי מה שלמדו כותבי הפוסט?

מקרה לבחינה: סוכך בחצר

יואב, תלמיד כיתה ח', הציע להוסיף סוכך בחצר כי אין צל בהפסקות. רכז השכבה אמר שאין כסף, והחברים אמרו: 'נו, ניסינו'.

כתיבה ונימוק

המעמקים • מעבר לשורות

12

בחרו בעיה קטנה בבית הספר שלכם וכתבו את 'שלב 1 - הקשבה': אילו 3 שאלות תשאלו, ואת מי?

שאלות לפי עומק • חט"ב

איך הפכנו תחנת אוטובוס שוממה למקום שאנשים מחכים לחכות בו (המשך)

שם:

כלי חוסן

המעמקים • מעבר לשורות

13

המועצה אמרה 'לא' והכותבים כמעט ויתרו. כתבו לפי עש"ן ד"ק: עצירה – מה הרגשתם?
שאלה – מה עוד אפשר? נשימה. דמיון – איך ייראה הפתרון? קשב – למי כדאי לפנות?

שיח בכיתה

המעמקים • מעבר לשורות

מעגל שיח

14

- מה עוצר אנשים מלומר 'למה לא אנחנו?'
- מה עושים עם ה'לא' הראשון?
- איזו בעיה בבית הספר שלכם מחכה ליוזמה?

ייצוג חזותי

המעמקים • מעבר לשורות

15

שרטטו את התחנה אחרי השינוי, עם תוויות: ספסל, סוכך, ספרייה קטנה.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת לתאר את שלבי היוזמה לפי הסדר.
			אני יכול/ה להסביר איך השתמשו בנתוני השאלון.
			אני יודע/ת להסביר מה למדו הכותבים על מנהיגות.

מנהיגות צעירה • חט"ב

כרטיס יציאה

שם:

כיתה:

תאריך:

1. השלב שהכי הפתיע אותי:

2. מה הייתי עושה אחרי 'לא' ראשון:

3. 'למה לא אנחנו?' – במילים שלי:

כמה נהניתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

מה אני לוקח/ת איתי מהטקסט? כתבו או ציירו

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה – חט"ב. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

שאלה	תשובה
1	א. אין צל ואין ספסל
2	ג. 41
3	ב. פנו לנגרייה ולהורים
4	1. לא נכון 2. נכון 3. לא נכון 4. נכון
6	„מנהיגות היא לא להיות הכי חזק בקול...”
7	שאלון ל-60 אנשים ← הקשבה; שרטוט ספסל וסוכך ← תוכנית; שלוש שבתות עבודה ← ביצוע; רעיון הספרייה הקטנה ← תוכנית; ויכוח על צבעים ← ביצוע
8	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג
9	א. ריקה ועזובה

יצרה: רוית ראש בן ישי

קוראים את העולם שלנו • מנהיגות צעירה • חוברת תלמיד לחט"ב

